

Tolle Lege

Farnost sv. Tomáše. Praha 1
Prosinec 2010, r. XIV. č. 156

Znamení doby a čas obrácení

Všechna evangelia nám neustále připomínají Ježíšovo volání, abychom bděli a byli připraveni. Pro první křesťany “bdělost” byla nesmírně důležitá, protože se očekávalo, že Pán Ježíš se brzo vrátí. Později začali křesťané očekávat příchod Pána Ježíše jiným způsobem: Udržováním vědomí, že je třeba učit se číst znamení doby, v nichž se projevuje Boží vůle.

Při druhém vatikánském koncilu nám biskupové z celého světa připomínali, že “...je povinností církve zkoumat znamení doby a interpretovat je ve světle Písma, aby mohla odpovídat na otázky každého člověka po smyslu života na zemi a v budoucnosti...”

Mezi těmito znameními doby koncil poukazuje na velmi bolestivý fenomén: „...nacházíme stále více lidí, kteří nemají zájem o náboženství”. Proč se to děje? Jak interpretujeme takovou realitu? Je spravedlivé říkat, že je to plodem materialismu, sekularizace a sociálního zamítnutí Boha? Není třeba vnímat uvnitř církve volání k obrácení?

Benedikt XVI. často mluví o tom, že největší problémy pro církve nepřicházejí zvenku, ale zevnitř, z toho, že nedokáže být věrná a je hříšná. Je na nás na to reagovat a něco dělat. Obrácení církve je možné, ale začíná u nás. Je čas, aby se každý z nás obrátil. A k tomu nyní máme advent.

P. Juan, OSA

**Pomoz nám, at' se nikdy nedostaneme do područí hříchu, at' žijeme v bezpečí
před každým zmatkem, a at' s nadějí očekáváme požehnaný příchod
našeho Pána Ježíše Krista!**

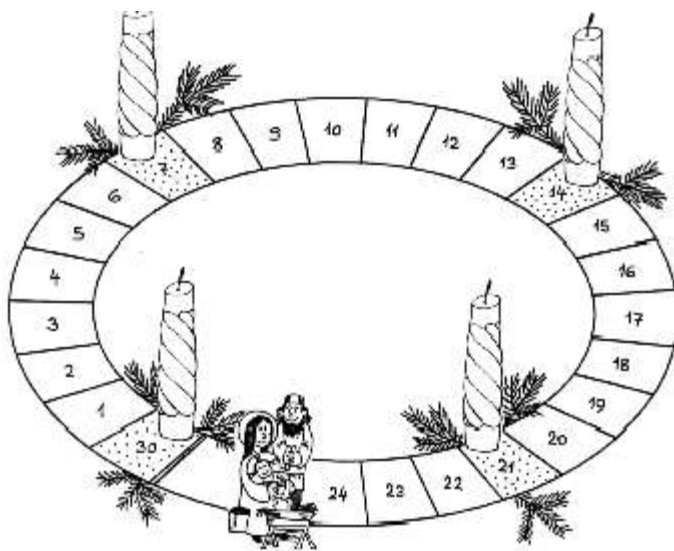
„Má síla i slabost stojí před Tebou: podpoř jednu, vyléčí druhou.“
(Sv. Augustin)

Adventní věnec je tradice relativně mladá. Jeho "vynález" se připisuje německému protestantskému teologu J. H. Wichernovi, který prý jeho prototyp sestavil v roce 1839, a obsahoval tehdy 4 velké bílé svíčky za neděle, ale také malé červené svíčky za každý další den adventu. Mělo to být vlastně takové počítadlo pro chudé děti z jeho školy.

Tento základní praktický význam zůstává. Hlubší symbolika byla dodávána

spíše dodatečně, i když to neznamená, že by neměla hodnotu.

Výklad čtyř svící: 1. svíce proroků - předpovědi Mesiáše ve Starém Zákoně; 2. svíce lásky či betlémská - narození Krista; 3. svíce pastýřská či radosti - lidská odpověď na narození Spasitele (tato svíce může být růžová); 4. svíce míru a pokoje čili andělská - chvalozpěv andělů.

Potkala jsem...

Byla jsem na koncertě církevní hudby, která se vztahovala k Vánocům.

Jako první přišlo do kostela, kde se koncert konal, několik rodičů s dětmi ve věku od dvou do šesti let. Děti byly vyzbrojené tak, jak jsou zvyklé absolvovat nedělní mši: hejna plyšáků, autíčka, svačiny a lahvičky s pitím (k dodržování pitného režimu!). Pak se prostor začal pomalu naplňovat hudbymilovnými dospělými a nakonec dorazila skupinka rodičů s dětmi stejně malými jako ty, které si už mezitím krátily dlouhou chvíli rozebíráním oveček z vystaveného betléma, protože se nemohly dost rychle dostat ke slonovi. Tyto rodinky, které neměly (jak se později ukázalo) s křesťanstvím nic společného, si sedly i se svými potomky do předních volných lavic.

Koncert byl velmi pěkný, renomovaní mezinárodně cenění hudebníci hráli a zpívali s velkou chutí a radostí. Naštěstí z kůru nebylo na spodní podkřovou spoušť vidět.

Děti z prvních dvou lavic byly neuvěřitelně ukázněné, velmi hezky se chovaly, za celou dobu nepromluvily s nikým kolem sebe ani šeptem! Při odchodu dvě z těchto dětí - asi pětiletý chlapeček s menší sestřičkou - míjeli skupinku vřeštěcích a pohlavkujících se katolických vrstevníků a nechápavě se na ně dívali. Jejich tatínek jim polohlasně šeptal: "To víte, asi byly prvně na koncertě a nikdo jim neřekl, že na koncertě, v divadle a na návštěvě se mají chovat hezky". Vzápětí se ovšem dost nechápavě divil i on, když se křesťanští nevychovaní o překot křížovali před kroupkou, ale v pohlavkování a strkání nepolevili. Jejich rodiče je láskyplně a s pochopením sledovali.

E. B.

„Má síla i slabost stojí před Tebou: podpoř jednu, vyléčí druhou.“
(Sv. Augustin)

"STÁLE BDĚTE!"

Slovo advent pochází z latinského slova, jež znamená "příchod" či "příjezd". Pro nás, křesťany, je tento čas určen Církví k rozjímání. My se však můžeme ptát, nad čím máme rozjímat. Žijeme naše životy v neustálém "adventu", nebo v očekávání na "návrat Pána". První dvě adventní neděle nám velmi střízlivě připomínají Ježíšovo varování: "Stále bděte!" Vskutku nevíme, kdy se Syn člověka vrátí. Někteří hovoří o "konci světa" ve smyslu destrukce ohněm, jiní vše odbývají s tím, že jde o "básnickou fantazii". Pro nás - cituji sv. Augustina- je konec světa pro každého z nás, když umřeme". Jestliže je náš život v souladu s Evangeliiem, dává nám naději. Jistě, nejsme dokonalí a snadno nás přepadne strach. Ale takové služebníky Bůh nechce. Povstaňme - "Pozvedněte hlavy, vaše spása je blízko!" říká Ježíš a liturgie nás vybízí "Vzhůru srdce... k Pánu!" Bereme to vážně? Nebo se utíkáme do našich bolestí a těžkostí? Zdá se, že je jednodušší dělat si starosti, než radostně čekat na Pána!

P. William S. Faix, OSA

ZAČÍNÁ MATOUŠ

V nedělních čteních opět začínáme cyklus A, jehož základem je Matoušovo Evangelium.

Advent a Vánoce v Matoušově evangeliu.

Čas Adventu a Vánoc je v Matoušově evangeliu bytostně přítomen. Je tedy příhodné se jím, jak jej podává evangelista, zabývat..

Advent u Matouše začíná naléhavou výzvou k bdělosti, ve smyslu požadavku určeném společenství, o kterém jsme hovořili výše. Druhá a třetí neděle je věnována Janu Křtiteli - obě s odkazem na Izrael předkládají nejprve požadavek, třetí neděle pak naplnění nejdůležitějších očekávání Izraele v Ježíše, jež samotní Izraelité nedokázali plně docenit.(blahoslavení ti, kdo se mě nezřeknou).

O dětství se v Matoušově evangeliu čte čtvrtou neděli adventní, ve Svátek Sv. Rodiny Ježíše, Marie a Josefa a na Slavnost Zjevení Páně. Jsou to texty, které ve své podstatě navozují ovzduší konfliktu na různých úrovních, konfliktu, z něhož můžeme pochopit, jaký bude Mesiáš a jaký bude mít dopad na své stoupence. Tato čtení bychom mohli prezentovat jako výzvu křesťanskému společenství, jak se má chovat, ke komu se má obracet, jak čelit těžkostem, pronásledování...

Ve všední dny pak můžeme znovu procházet radostnou zvěst podle Matouše, abychom vstřebali vše, co nám tento věrný Ježíšův učedník chtěl sdělit o svém Mistru.

„Má síla i slabost stojí před Tebou: podpoř jednu, vyléčí druhou.“
(Sv. Augustin)

Poznáváme sv. Augustina

Pedagog Augustin

V průběhu roku 399 napsal tehdy již vyhlášenému kazateli biskupovi Augustinovi z Hippo Regio jáhen z Kartága jménem Deogratias dopis, ve kterém ho požádal o určitý návod, jak správně vyučovat a působit na ty, kteří se připravují na svůj vstup do církve, protože způsob, kterým jáhen katechumeny učil, stejně jako jejich zaujetí výkladem ho nijak neuspokojovalo. Hipponský biskup se s tímto jáhnem působícím v okruhu primase Aurelia seznámil při jedné ze svých pracovních návštěv tohoto nejvýznamnějšího severoafrického přístavu a Deogratia pro jeho příkladnou píli a učenlivost brzy pokládal dokonce za svého přítele. Jak bylo u Augustina zvykem, na dopisy odpovídal většinou obsáhlým listem, aby při tehdejších komunikačních možnostech nemuselo docházet ke zdoluhavé pokračující korespondenci kvůli případným nejasnostem v jeho odpovědi. Na psaní, které ho tématicky zaujalo, proto často odpovídal formou připomínající spíše přednášku nebo rozsáhlou úvahu, návod, nebo až téměř učebnici, jak vidíme na příkladu odpovědi jáhnovi Deogratiovi. Svoji repliku, ze které nakonec vzešlo ucelené katechetické pojednání nazvané *De Catechizandis rudibus* - O vyučování katechumenů, dopsal až o rok později, tedy v roce 400, kdy se například již blížilo dokončení jeho nesmrtelného autobiografického díla *Confessiones* - Vyznání (399 – 401). V té době ovšem pracoval už čtvrtým rokem na svém prvním didaktickém díle, které ale dokončil až o čtvrt století později, a o kterém ještě bude zmínka.

Město Hippo Regio, ve kterém sídlil biskup Augustin, bylo známé především svým živým přístavem a tržišti. Na rozdíl od skvostného přístavního velkoměsta Kartága do kultury a vzdělání obyvatel vzdáleného Hippa ovšem Římané příliš prostředků neinvestovali, a místní biskup při své práci musel brát v úvahu i tomu odpovídající složení obyvatel města a okolí. V době, kdy býval ještě pouhým pomocníkem biskupa Valeria, měl mimo mnoha dalších povinností na starost také přípravu nových adeptů na vstup do církve, a právě katechezí těch nejrozličnějších vrstev získal neocenitelnou praxi pro svoji pozdější úspěšnou katechetickou práci, která nakonec vyústila až ve zmíněný spis *De catechizandis rudibus*. Vlastní katecheze měla již tehdy poměrně přesně stanovené zásady a povinnosti, jak z Augustinova spisu vyplývá, a mezi její první úlohy patřilo především užívání jednotného a srozumitelného způsobu hovoru k širokým vrstvám. Nalézt a vhodně užívat řeč, které by rozuměl úředník městské správy, stejně jako negramotný, rolník i student, tulák či námořník, dosívající nebo stařec, otrok i vzdělanec, bylo pro učeného rétora otázkou cti a osobní prestiže, ale také často velkého sebezapření. Augustin jako prioritu vždy dodržoval zásadní podmínku katechetiky, že vlastní katecheze musí hovořit nejen všem srozumitelným jazykem, ale navíc i takovým, kterým by nešlo pravdy víry v žádném případě jakkoli překrucovat, zkreslovat, nebo mnohoznačně vykládat. Čím rozmanitější bylo sociální a intelektuální složení katechumenů, tím pozornější musel být při výkladu.

Jeho didaktický spis O vyučování katechumenů lze zároveň vnímat i jako pojednání a zdůraznění velké radosti a pocitu užitku vyvěrající z katechetické práce, která se občas nedostávala právě jeho příteli jáhnovi Deogratiovi. Toho zajímal především *způsob výkladu*, jakým lze nejlépe zaujmout posluchače tak, aby maximum vynaloženého úsilí přineslo i odpovídající výsledky katecheze. Aby svoji odpověď přizpůsobil myšlení mladého člověka, Augustin veškeré strohé poučování zjemnil a prodchnul všudypřítomnou láskou, se kterou spis psal, láskou, která z celého spisu jasně vyzařuje, ale i láskou k vlastním katechumenům, kterou po adresátovi v úvodu své práce požaduje. Hned na začátku knihy můžeme číst: „*V takové tísní se tedy obracíš ke mně, abys mne pohnul k tomu, aby mi v lásce, kterou jsem ti povinný projevít, nebylo zatěžko uprostřed mého zaměstnání ti z tohoto důvodu něco napsat.*“ Augustinovo povolání učitele, řečníka a později kněze, primárně vyžadovalo pedagogické nadání a předpoklady, a pokud bychom nyní použili termín z jeho tolik diskutované a stejně odsuzované nauky o *predestinaci* (předurčení), byl

„Má síla i slabost stojí před Tebou: podpoř jednu, vyléčí druhou.“
(Sv. Augustin)

bezpochyby Bohem *předurčen* k pedagogické, a následně ke katechetické činnosti. Pedagogické sklony měl ve skutečnosti od dětství, kdy se kvůli své slabé postavě většinou nezúčastňoval různých klukovských potyček, ale figuroval v nich často jako arbiter, a ve škole byl často dáván za vzor ostatním hlavně v přednesu básní a znalostech literatury. Měl hlavní slovo i v obou filozofických kroužcích, které založil se svými přáteli v Kartágu, a byl i lídrem společnosti afrických přátel, kteří s ním bydleli v jeho domě v Miláně. Vedl náboženské debaty na půlročním duchovním usebrání ve venkovském Cassiciacu, stejně tak s přirozenou autoritou vyučoval bratry mnichy i u něho doma v Thagaste, a později už jako kněz doučoval méně vzdělané bratry v Hippu, atp.

Přesto z naprostého nedostatku času bohužel napsal v podstatě pouze dvě knihy, které můžeme označit jako pedagogické - zmiňovanou *De Catechizandis rudibus* a pak avizované významné filozofické a didaktické dílo, na kterém s přestávkami pracoval celých třicet let, *De doctrina christiana* – Křesťanská vzdělanost (396 – 426), která byla ještě ve středověku nejzákladnějším dílem křesťanské kultury. Tento spis tedy dokončil teprve čtyři roky před svou smrtí, a patří mu přední místo mezi hlavními sloupy jeho učení.

Augustinova neúnavná pedagogická činnost pro jeho současníky a nedostižná literární práce pro budoucí generace mu nakonec roku 1298 přinesla více než zasloužené ocenění titulem *Doctor ecclesiae* - Učitel církve.

Marcel Černý

Augustiniánská škola „sv. Augustin“

V augustiniánské škole najdeme:

pozitivní přijímání každého člověka a každého žáka,

schopnost dialogu a vzájemného přijetí v atmosféře svobody,

pěstování kritického ducha jako záruka svobody,

ochotu se přizpůsobit času a citlivost vůči problémům druhých,

ovzduší blízkosti a přátelství,

kteřé podporuje úctu k osobě jako takové, vždy otevřenou komunitu,

život víry v Ježíše Krista, se kterým prožíváme jedinečnou historii přátelství, svědectví jednoty života jako základ lidské pedagogiky.

Škola sv. Augustina, Hornokřčská 3, 140 00 Praha 4 – Krč,

Podívejte se na naše internetové stránky: www.skolasvatehoaugustina.cz

Víš, že...?

- ** Stolní kalendář** na rok 2011 můžete koupit v sakristii
- **** Během adventní doby budou od pondělí do pátku v kapli sv. Barbory **staročeské roráty**. Začátek mše sv. vždy v 6,45
- ** Modlitba Taizé** v naší farnosti první čtvrtek v měsíci - **2. prosince 2010** od 19,30 hod.
- **** Na den sv. Barbory, 4.12., slavíme **pout'** v kapli sv. Barbory při mši sv. ve 12,15 hod.
- **** V pondělí 6.12., v **den sv. Mikuláše**, bude mše sv. v 18,00 v kostele sv. Mikuláše. Mše sv. u sv. Barbory v 19 hodin nebude!
- **** V pondělí 6.12. od 18,00 hodin náš Svatotomášský sbor zpívá ve Valdštejnské zahradě mariánské a adventní skladby.
- **** Setkání **pastorační rady** v úterý 14.12., od 19,30 hod.
- **** Ve středu 22.12. od 14,30 příprava **jesliček** v kostele a úklid. Všichni jste také pozváni.
- * Setkání pro mládež od 18 let v klášteře 10.12. od 18,30.** Je to možnost setkávat se, popovídat si o zajímavých tématech, naučit se něco nového, slavit spolu u kávy, čaje nebo piva.
- **Katecheze pro dospělé:** Setkání každou středu od 19,30 v klášterním refektáři. Je to setkání určené k prohlubování poznatků křesťanského života. Všichni jsou vítáni. Téma tohoto roku: Křest.
- **Chcete každý den dostat e-mail s malým zamyšlením sv. Augustina?** Pošlete nám svou e-mailovou adresu na osaprag@augustiniani.cz
- **** Všechny **činnosti** ve farnosti končí před Vánocemi 17.12. a začínají znovu po Novém roce 3.1.2011.
- **** Konec roku ve farnosti letos budeme slavit od 23,00 hod. Společná modlitba – adorace v kapli sv. Barbory, ohňostroje a novoroční přípitek.
- **** 1. ledna odpoledne proběhne tradiční **novoroční procházka**. Povede z Dubče do Uhříněvsi údolím Říčanského potoka. Poznáme dvě přírodní památky - Rohožník a Oboru a můžeme si prohlédnout i rozsáhlý židovský hřbitov. Délka vycházky je asi 5,5 km. Sejdeme se na autobusové zastávce Skalka ve 13,15.
- ****Od 1. ledna budou spuštěny nové internetové stránky naší farnosti.
- ** Tříkrálová sbírka** bude probíhat v Praze od 2. do 10. ledna. Peníze, které budou vybrány, jsou pro charitativní akce naší arcidiecéze, ale i pro naši farnost. Všichni jste pozváni. Chtěli bychom, aby se tento rok zúčastnili i dospělí. Seznam pro přihlášení se na určitou hodinu a den bude k dispozici v refektáři. Neměli bychom se stydět žebrať pro ty, kteří potřebují pomoc.

„Má síla i slabost stojí před Tebou: podpoř jednu, vyléčí druhou.“
(Sv. Augustin)

Nenechte si ujít!

Adventní a vánoční akce v kostele:

9.12. v 17,30 hodin. Benefiční koncert pro Afriku

9.12. v 19,30 hodin. Prezentace dokumentárního filmu Dr. STRAUSS - DVA BRATŘI ve farním refektáři!

10.12. v 19,00 hodin. Divadlo v refektáři kostela

12.12. v 10,00 hodin. Adventní prodej pro handicapované lidi

12.12. ve 13,30 hodin. Pastorela španělské komunity

***

KAVÁRNA V KRYPTĚ

Mládež sv. Tomáše Vás všechny srdečně zve do kavárny „V kryptě“. Je bude otevřena každou středu vždy od 18,00 hodin. Přijďte, těšíme se na Vás! Za Vaši útratu budeme moc vděční, protože tím nám přispějete na cestu do Argentiny, kde se v roce 2013 pořádá setkání augustiniánské mládeže. Děkujeme!

***

Narozeniny v prosinci:

V prosinci mají narozeniny následující farníci a přátelé:

Michaela Brčáková 2.12.,

Matyáš Brčák 6.12.,

Kateřina Grmelová 8.12.,

Tereza Urbanová 9.12.,

Kristina Polová 14.12.,

Josef Malíř 19.12

Dominika Krásová 22.12.

Přejeme jim všechno nejlepší a modlíme se za jejich úmysly.

Dobrou chuť

V mnoha českých domácnostech se na Vánoce peče jablkový závin, někde tažený, někde z listového těsta. U nás máme rádi

Pivní štrúdl

Zpracujeme těsto ze 40 dkg hladké mouky, 1 Hery (nebo jiného tuku) a 10 lžic piva. Z této dávky jsou 3 nebo 4 záviny, podle toho, jak tenké je vyválíme. Pak už postupujeme stejně, jako jindy – strouhanka, jablka, rozinky, ořechy, cukr se skořicí.

Povrch závínu potřeme rozšlehaným vejcem.

Přeji Vám klidné prožití adventu a požehnané Vánoce.

Dobrou chuť

Hanka

„Má síla i slabost stojí před Tebou: podpoř jednu, vyléčí druhou.“
(Sv. Augustin)

BIRMOVÁNÍ 2010

Den, kdy nám měla být udělena svátost biřmování, se neodkladně blížil. Ještě nedávno tomu byl skoro rok, kdy naše příprava začala, ale poté co jsme se vrátili domů z prázdnin, vše utíkalo velice rychle, až jsme tomu sami nemohli uvěřit. Dva dny, které předcházely neděli, jsme strávili v prostředí farního refektáře spolu s druhou skupinou vedenou Otcem Vítem, který společně s Otcem Juanem pro nás připravil velice pestrý duchovní program. Myslím, že po těchto dvou dnech byl každý z nás dost dobře připraven, aby mohl dostat DARY DUCHA SVATÉHO!

V neděli ráno jsme se sešli spolu s našimi kmotry ještě před začátkem mše, aby měl celý obřad hladký průběh. Nikdy bych nevěřila, že celý tento den, na který jsme se připravovali a těšili tak dlouho – tedy rok a půl, uteče tak rychle. I když pro nás všechny měl obrovský význam.

Dnes je tomu skoro týden, co jsme obdrželi svátost biřmování. Když si projdu den za dnem z celého mého týdne, mohla bych vyjmenovat několik věcí, ve kterých bych mohla DARY DUCHA SVATÉHO NALÉZT. A možná některé věci vidím jinak, než jak jsem se na ně dívala předtím. Konečně jsem uviděla, kolik jsem toho od Boha již dostala. Většinou jsou to věci, které si mnohdy ani neuvědomuji, že je mám a které беру jako samozřejmost. A právě nyní jsem si uvědomila, že pro někoho to samozřejmostí není.

Adriana Kateřina

I přesto, že mně samotný obřad utekl hrozně rychle, pocítil jsem velkou radost a nadšení, hlavně poté, když nás otec arcibiskup Dominik Duka pomazal olejem a já si uvědomil, že jsem obdržel od Boha dary Ducha Svatého a že už jsem dospělý ve víře. Velmi se mi také líbilo velké množství všech lidí v kostele, ať už to byli naši známí nebo ostatní lidé, na kterých byla vidět jejich upřímná radost z toho, že s námi mohou být účastní takovéto velké slávy.

Matouš František

Na svátost biřmování jsme se připravovali s otcem Juanem více než dva roky. Samotné biřmování nakonec trvalo jen několik minut. Vnitřní pocity v této chvíli se jen těžko popisují. Dostali jsme půdu pod nohama, sílu jít „proti proudu“, stali jsme se dospělými. S pomocí darů Ducha svatého jsme se hlouběji spojili s Kristem. Tato svátost pro nás všechny znamenala důležitý krok na cestě. Zdaleka tím ale nekončí.

Marie Bernardeta Edita

Pro vnitřní potřebu církve vydává

©Římskokatolická farnost u sv. Tomáše, Josefská 8, 118 01 Praha 1, 2010

tel: 257 530 556, e-mail: osaprag@augustiniani.cz - www.augustiniani.cz

Bankovní spojení ČS a.s. 19 33 79 13 39/ 0800.

Prosíme Vás o příspěvky a náměty

„Má síla i slabost stojí před Tebou: podpoř jednu, vyléčí druhou.“
(Sv. Augustin)